

Kolding
Kommune
en del af trekantområdet

Forsøgsordning med frie bymidter

Vamdrup

Vamdrup bymidte. Set fra den centrale rundkørsel i bymidten mod Østergade, viadukten, Kino Torvet og ABC Lavpris.

FORSØGSORDNING MED FRIE BYMIDTER VAMDRUP

PROJEKTEJER

By og Udviklingsforvaltningen
Kolding Kommune
Nytorv 11
6000 Kolding

Chef for Plan og Byg,
Jan Krarup Laursen
E-mail: laurs@kolding.dk
Tlf.: 79 79 13 23
Mob.: 51 81 18 80

PROJEKTLEDER

Camilla Høyer Horsted
E-mail: cahor@kolding.dk
Tlf.: 79 79 43 40 Mob.: 21 37 01 76

PROJEKTPARTNERE

Vamdrup Byforum
Vamdrup Handelsforening
Business Kolding
Kolding Bibliotekerne, Vamdrup / Kolding Kommune
Vamdrup Kino

Luftfoto af Vamdrup.

Vamdrup

Kolding Kommune ønsker at deltage i Bolig- og Planstyrelsens forsøgsordning med frie bymidter med udvikling af Vamdrup bymidte med tilknyttede velfærdsfaciliteter. Med støtte til forsøg med en fri bymidte i Vamdrup, kan et projekt med et stærkt nyt velfærdscenter sammen med afprøvning af byrumseksperimenter og –greb samt nye samarbejdsformer med de lokale aktører, der understøtter en levende bymidte og styrker den nære velfærd, blive en realitet.

Vamdrup er en centerby i Kolding kommune med 4.844 indbyggere (jf. Danmarks statistik, 2021). Vamdrup er en klassisk stationsby på banestrækningen mellem Kolding og Flensborg/Sønderborg. Vamdrup Station spillede tidligere en vigtig rolle som grænsebanegård, hvilket også har haft stor betydning for byens udvikling.

Ved Kommunalreformen i 1970 blev Vamdrup administrativt centrum i den nyoprettede kommune af samme navn. Ved kommunalreformen i 2007 blev Vamdrup en del af Kolding kommune. Herefter har Vamdrup fungeret som centerby for nærområdets mindre landsbyer og bebyggelser.

Vamdrup består i dag af et større industri- og erhvervsområde øst for jernbanen - Vamdrup Industri kvarter og Bønstrup Erhvervspark - samt et center- og boligområde mod sydøst, vest og syd. Centerområdet rummer detail-

handel og mindre erhverv samt museum, bibliotek, biograf, idrætsanlæg med mere.

Den centrale del af byen er udpeget som bevaringsværdigt kulturmiljø med forankring i historien som grænse stationsby. Mod syd er Vamdrup vokset sammen med landsbyen Bastrup.

Grønne områder strækker sig helt ind til centrum af byen, i særlig grad langs Kongeåen og Vamdrup Å. De grønne kiler forbinder via stiforløb skole, idrætsfaciliteter og boliger med centerområdet.

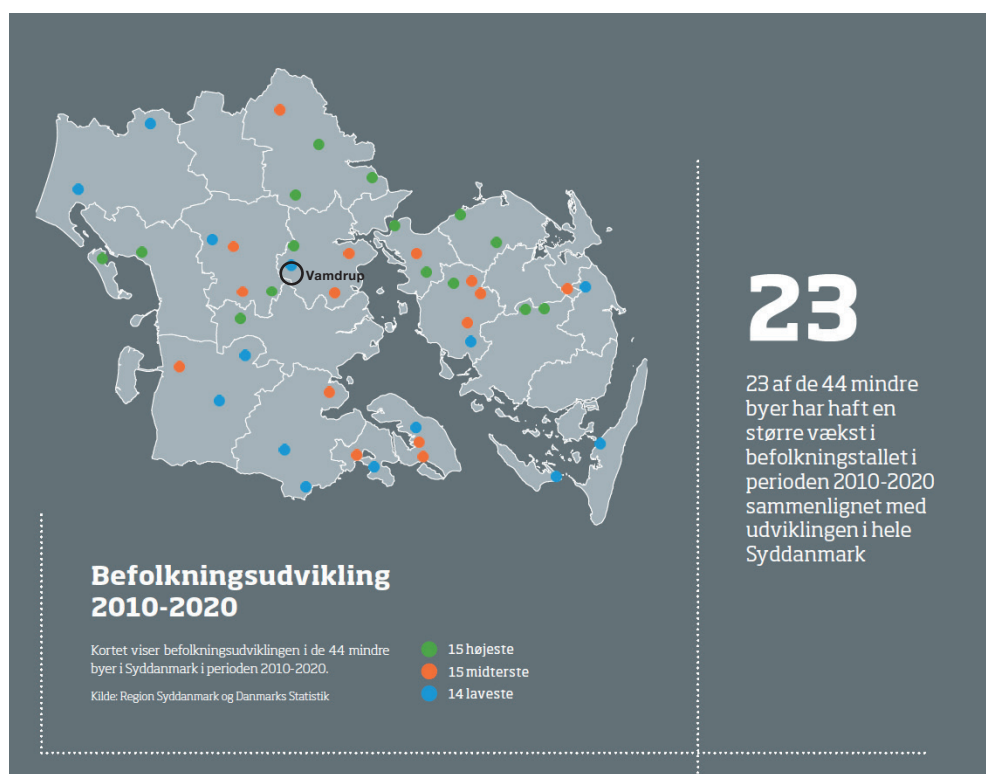
I landområdet ligger lokalbyen Ødis og de afgrænsede landsbyer Skanderup, Hjarup, Ødis Bramdrup og Fovslet. Herudover findes nogle mindre samlede bebyggelser.

Vamdrup bymidte har med sin detailhandel et udbud af dagligvare- og udvalgsvarebutikker. Butikkerne dækker størstedelen af den lokale forsyning samt oplandet. Ingen af landsbyerne inden for planområdet har en dagligvareforsyning.

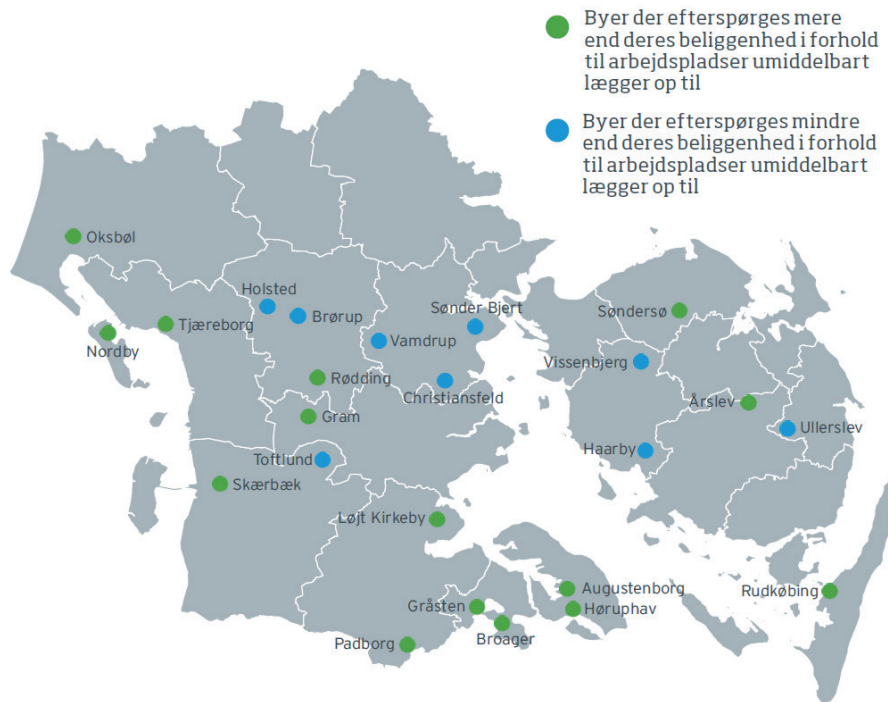
Vamdrup indgår i Region Syddanmarks analyse af "De mindre byer i Syddanmark", hvor man har taget temperaturen på byer med 2.000 til 5.000 indbyggere, og undersøgt, hvordan de har udviklet sig - ikke mindst byer, der varetager en helt særlig og kritisk rolle i forhold til deres opland.

Her er Vamdrup markeret som én af de 14 byer, som har oplevet en negativ befolkningsudvikling i perioden 2010-2020. Vamdrup fremhæves som en stærk erhvervsby, med det store men, at Vamdrup har en lavere efterspørgsel end deres arbejdspladspotentiale lægger op til. Byen har et stort potentiale for positiv udvikling, eftersom den har mulighed for at drage fordel af gode muligheder for arbejdspladser og placering i forhold til at tiltrække nye indbyggere.

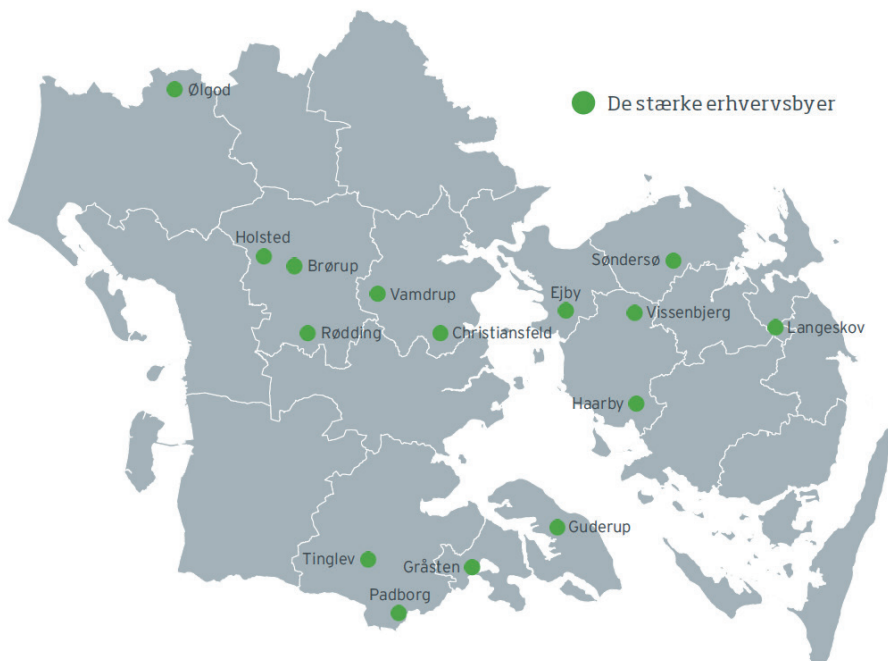
Vamdrup har et potentiale til at udfordre den nedadgående udvikling. En indsats i bymidten vil være med til at understrege nye udviklingspotentialer, og dermed sikre en styrket bymidte, med funktioner som understøtter byens og oplandets fællesskab, og en fysisk opgradering, som skaber nye måder at anvende byens kvaliteter i et hverdagsliv.

Udklip fra Region Syddanmarks analyse af "De mindre byer i Syddanmark". Vamdrup er en del af de byer, som har oplevet en lav eller nedadgående vækst.

Vamdrup er en del af de ni byer (markeret med blå), som har en lavere efterspørgsel end deres arbejdspladspotentiale lægger op til. Disse byer har et stort potentiale for positiv udvikling, eftersom de har mulighed for at drage fordel af deres placering i forhold til at tiltrække nye indbyggere. Udklip fra Region Syddanmarks analyse af "De mindre byer i Syddanmark".

Vamdrup er kendetegnet ved at være en stærk erhvervsby. Erhvervsbyerne er kendetegnet ved, at antallet af arbejdspladser i byen svarer til mindst 80 procent af antallet af indbyggere i den erhvervsaktive alder (25-66 år). Godt en tredjedel (15) af byerne i analysen kan betegnes som erhvervsbyer. Udklip fra Region Syddanmarks analyse af "De mindre byer i Syddanmark".

Rundkørslen i Vamdrup fungerer som et hængsel i bymidten. Arealerne omkring er nedslidte og bidrager ikke positivt til oplevelsen af bymidten.

Udfordringer og potentialer

Væksten i Vamdrup er nedadgående, på trods af dens mange potentialer som bosætningsby med et stærkt erhvervsliv og robuste villakvarterer (Region Syddanmarks analyse af "De mindre byer i Syddanmark"). Bymidten, som det centrale omdrejningspunkt for byens identitet og liv fremstår trist og nedslidt, og en byforskønnelse vil bidrage til et væsentligt løft af byen. Antallet af butikker og butikslivet i byen er udfordret, og der er et akut behov for at understøtte bymidten ved at styrke og skabe nye knudepunkter/velfærdsfunktioner, og højne den fysiske byrums kvalitet.

Helt konkret for Vamdrup betyder det:

- Handelslivet går tilbage – tomme vinduer i Vestergade og Østergade.
- Nedslidte ejendomme i bymidten.
- Bymidten skal bruges anderledes i fremtiden.
- Vamdrups betydning i forhold til et større opland og i et bynetværk.

Der er behov for at understøtte detailhandlen, men også for at se på byens struktur og indhold, så den stemmer overens med det liv, som leves i Vamdrup nu og i fremtiden, og understøtter og tydeliggør byens kvaliteter. Med en levende og attraktiv bymidte og med nytænkende velfærdsfunktioner er håbet at kunne vende den negative vækst til en positiv med tilflytning af nye familier.

Et handelsliv under pres

Bymidten i Vamdrup er afgrænset omkring handels- og sivegaderne Vestergade og Østergade med en rundkørsel og Torvet som hængslet i midten. Som mange andre byer er Vamdrup bymidte ramt af de ændrede handelsmønstre, der opleves i dag, og det ses

tydeligt i hande­lsgaderne, som er udfordret af mange tomme butikslokaler. De butikker, der er tilbage, ligger spredt på den lange strækning og et egentligt centrum er utydeligt. Der er behov for at styrke den detailhandel, der er tilbage ved at skabe et tydeligt centrum, som også kan understøttes af byens borgere og besøgende. Der er behov for en langt større palet af forskelligartede oplevelser og aktiviteter – nye anledninger til at færdes og opholde sig i midtbyen.

I Vamdrup by har der tidligere været både Netto og Fakta. Den tidligere Netto-bygning har i flere år fungeret som genbrugsbutik, mens den tidligere Fakta-bygning har stået tom siden lukningen i 2018. Denne tomme bygning ligger centralt i byen ved SuperBrugsen. Forsøgsordningen kan forhåbentligt bidrage til afklaring af, hvorledes bygningerne kan bringes i spil i forhold til livet i byen.

Bymidten skal gøres attraktiv og relevant for resten af byen, og butikslivet skal understøtte og anerkende den opgave, de løfter lokalt. Bymidten skal kunne tilbyde flere oplevelser end kun "at handle" og flere anledninger til at bruge byen end kun butikkerne. Samtidig er der opstået en erkendelse af, at bymidten forandrer sig hele tiden, og at aktiviteterne i bymidten ofte vil have en midlertidig eller periodisk karakter. Der skal findes en balance mellem detailhandlens udbud og fysiske udstrækning, og handelsbyens transformation til i højere grad at være en oplevelsesby. Der er behov for en planlægning, som underbygger en udvikling, der skaber nye samarbejdsformer eller konstellationer mellem de butiksdrivende, bygningsejerne og kommunen for at sikre et godt resultat.

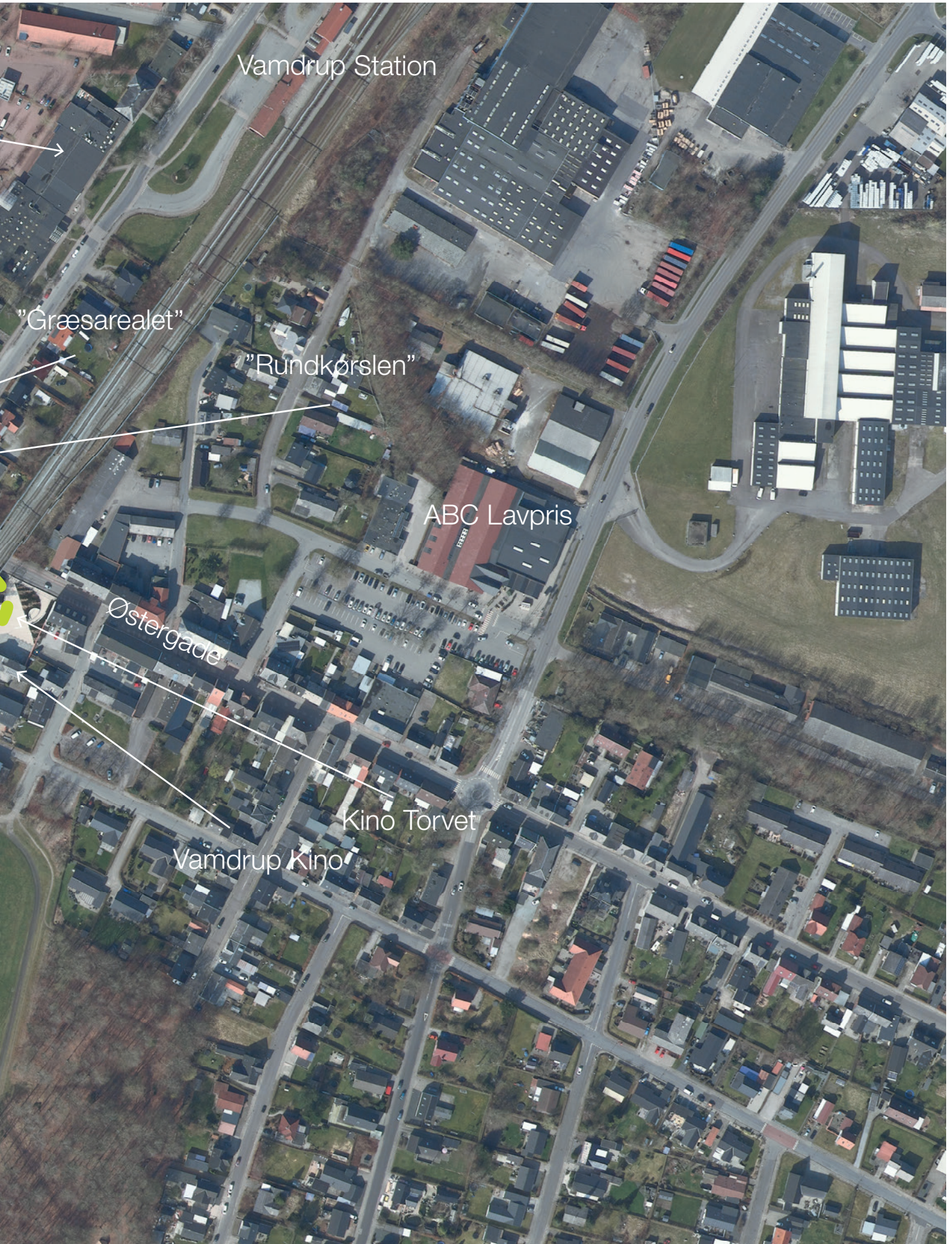

SuperBrugsen

Vestergade

"Den grønne
kile"Margrethelund
og det gamle
stadionområde

Kongeå

Knudepunkter

Bymidstens primære knudepunkter er de to store dagligvarebutikker SuperBrugsen og ABC Lavpris samt Vamdrup bibliotek og Vamdrup Kino. SuperBrugsen og biblioteket er placeret tæt ved Torvet og ABC Lavpris samt Vamdrup Kino ligger i den østlige del af bymidten på hver sin side af sivegaden.

Med baggrund i borgerplanen har lokale aktører og Vamdrup Byforum arbejdet på at tilføje bymidten nye velfærdsfunktioner og styrke forbindelsen mellem dem og en kobling ud til byens øvrige vigtige knudepunkter. Nye velfærdsfunktioner kan initiere en styrkelse af bylivet i bymidten på andre parametre end detailhandlen og skabe nye funktioner som kan tiltrække og sikre et liv i bymidten.

En ny akse, som sammenbinder bymidstens knudepunkter med udgangspunkt i Torvet og de nære gader og byrum, kan skabe en ny struktur for en opdateret Vamdrup bymidte. Den nye akse kan betragtes som en grøn kile med en urban fortætning i bymidten. Den grønne kile strækker sig fra Kongeåen og de omkringliggende grønne arealer ved Margrethelund, forbi Vamdrup Kino og det nye Kinotorv og videre under viadukten mod Torvet, SuperBrugsen og Kongeåmuseet og slutter ved Arena Syd i den nordøstlige del af byen.

Byforskønnelse og velfærdsfunktioner

Forsøgsordningen med frie bymidter er en unik mulighed for at gentænke og revitalisere de eksisterende strukturer i bymidten – herunder også den grønne kile'. Ordningen kan være med til at undersøge andre løsninger, der er relevante i Vamdrup og som kan bidrage til en mere velfungerende bymidte.

Strukturen med den grønne kile gennem byen skaber rammerne for en byforskønnelse. Med udgangspunkt i Margrethelund og Vamdrup Kino med tilhørende torv rummer området et betydeligt potentiale for at fungere som et nytænkende og tidssvarende velfærdscenter. Centeret kan indeholde nye tilbud og funktio-

ner inden for kultur, fritidsaktiviteter, kreative erhverv og tværgående iværksætteri, som kan bidrage til at booste udviklingen i hele byen. Derfor har de lokale aktører gennem de seneste år arbejdet med, hvordan de potentielt kan være med til at styrke byens liv, og hvordan de naturligt kan kobles på byens struktur.

Lokale velfærdsfunktioner vil koble sig på kilen, hvor den største vil være Vores Hus. Vores Hus er ønsket om et nyt velfærdscenter som knudepunkt for fællesskab, samarbejde og kultur for borgere i Vamdrup. Et velfærdscenter som mødested for foreninger, kulturportal for børn, unge, familier og ældre. Vores Hus skal desuden være en motor i byens udvikling og fungere som et fyrtårn for partnerskaber og samarbejder i lokalsamfundet og udadtil. Vamdrup Bibliotek og Vamdrup Kino er de to primære aktører og udgør den faste base i huset - et hus, som åbnes op for hele byen. Projektet beskrives nærmere i næste afsnit.

Torvet og byrummet ved rundkørslen er et centralt byrum i bymidten og det bedste bud på et centrum. Det består af et græsareal og en legeplads og en stor (og ofte tom) p-plads bag SuperBrugsen. Græsarealet aktiveres ved særlige arrangementer i byen. Bymidten og ikke mindst Torvet er imidlertid præget af, at butikkerne er det eneste, der for alvor skaber liv. Torvet opfylder ikke byens behov for et tydeligt centrum med plads til at udfolde byens liv. Der er brug for en kortlægning af, hvilke funktioner og greb, der kan styrke og nytænke sammenhængen og samarbejdet mellem bymidstens handelsliv, i tættere kombination til byens øvrige liv og aktivitet. Hvordan skabes tydelige knudepunkter, som i højere grad kan trække byens borgere ind i bymidten og skabe et liv og flow af mennesker?

Vores hus vil være den primære velfærdsfunktion i Vamdrup bymidte. Gennem en byforskønnelse med mindre nedslag er det ønsket at skabe mindre velfærdsfunktioner i det åbne rum. Det nuværende bibliotek er placeret vvs rundkørslen, og efter etablering

af Vores Hus vil en udflytning skabe et behov for nye centrale funktioner i bygningen. En byforskønnelse ved rundkørslen og arealerne her omkring vil sikre en markant opgradering af bymidten.

Margrethelund og det gamle stadion vil være et knudepunkt i overgangen mellem bymidten og det grønne landskab. Her er der ønsker og potentialer til at skabe en bypark, med aktiviteter, som understøtter livet i Vores Hus og bymidten. Her er der rum og plads til at arrangementer og aktiviteter som understøtter bylivet kan udfoldes i den store skala. Her skal også skabes rammer for at lokale erhvervsdrivende kan anvende arealet til velfærdsfunktioner.

En styrkelse af bymidten gennem forsøgsordningen og mulighederne for byforskønnelse kan være med til at starte en større byudvikling i Vamdrup. Bykernen rummer et potentiale for en byudvikling og en fortætning. Arealerne ved Vamdrup Station, som ligger meget centralt, er bare et eksempel på arealer, som kan komme i spil, med mulighed for at skabe plads på et baneareal og en parkeringsplads til at skabe et tæt og attraktivt bymiljø med boliger, erhverv og med mulighed for offentlige funktioner.

Repræsentanter fra Vamdrup Kino, der arbejder med Vores Hus: Bo Hovgaard, Majbrit Pedersen, Henrik Jørgensen og Gunnar Hørlyck.

Visualisering af Vores Hus, som ligger i forlængelse af det nyanlagte Kino Torv. Vores Hus skal være et nyt knudepunkt og velfærdscenter i Vamdrup bymidte. Visualisering: Tegnestuen Mejeriet.

Visualisering af Vores Hus. Huset skal være multifunktionelt og bruges på mange forskellige måder af byens borgere, aktører og foreninger. Foyeren kan fungere både som opholdsrum, bibliotek og kan omdannes til multisal til større arrangementer. Visualisering: Tegnestuen Mejeriet.

Nye velfærdsfunktioner

Etablering af et nyt knudepunkt med velfærdsfunktioner, som understøtter livet i bymidten, har længe været et stort ønske i Vamdrup. Foreningen Vamdrup Kino har været primus motor for at realisere dette ønske. I foråret 2020 blev der igangsat et projektforsøg, som skulle skabe rammerne for et nyt velfærdscenter, kaldet Vores Hus, og for at komme tættere på at realisere projektet.

Formålet med Vores Hus er at skabe et knudepunkt for fællesskab, samarbejde og kultur for borgere i Vamdrup. Et velfærdscenter som mødested for foreninger, kulturportal for børn, unge, familier og ældre; samt blikfang, drivkraft og fyrtårn i byen gennem partnerskaber og samarbejder på tværs. Vamdrup Bibliotek og Vamdrup Kino er de to primære aktører og de udgør den faste base i huset, et hus som åbnes op for hele byen.

Vamdrup Kinøs mangeårige arbejde med frivillige ildsjæle og byens øvrige foreningsliv, har tydeliggjort behovet for et velfærdscenter. Sammenkoblingen af biograf og bibliotek forventes at give en betydelig positiv synergieffekt, der kan bruges af byens mange forskellige foreninger, og samtidig fungere som et knudepunkt for borgerne på tværs af aldersgrupper.

Midtbyens nye samlingssted giver mulighed for små såvel som større arrangementer og aktiviteter i Vamdrup bymidte, hvor Vores Hus har en central geografisk placering i midtbyens trafikale vejnet. På den måde skaber Vores Hus grobund for nye møder, fællesskaber og rammer for vedvarende lokalt engagement og ikke mindst lige adgang for alle.

Det unikke velfærdscenter vil definere Vamdrups bymidte fremadrettet, hvor frivillige foreninger i samarbejde med Kolding Kommune

vil forny midtbyens fysiske, sociale og kulturelle rammer. Den geografiske placering af velfærdscenteret etablerer en ny og bæredygtig bymidte, hvor de fysiske rammer udfolder sig i nye akser på tværs af byens vejnet.

Der er udarbejdet projekttegninger for Vores Hus. Vores Hus har oprindeligt været tænkt som et lokalt kulturhus, men ved at deltage i forsøgsordningen og ved at skyde Vores hus ind i forsøgsordningen, vil der kunne skabes et langt stærkere bud på et lokalt velfærdscenter med fokus på fremtidens fritids- og rekreative fællesskaber.

Velfærdscenteret Vores Hus indeholder biograf, bibliotek, multisal og rammer for mindre foreninger i en samlet beløbsramme på ca. 15 - 20 mio. kr. Heraf er ca. 8 mio. kr. egenfinansiering fra Kolding Kommune, Vamdrup Kino bidrager med ca. 1 mio. kr., Jens Holms Biblioteksfond med 600.000 kr. og en lokal fond - Bent O. Jørgensens Fond med 5,73 mio. kr.

Ide

Vores Hus i Vamdrup skal danne rum og scene for aktiviteter og fællesskaber i den gamle stationsby. Flere foreninger fra byens livlige foreningsliv savner et sted at holde til, og byen mangler dét indendørs mødested, der rummer alt fra den kreative forening til det uformelle ungdomsmøde. I det aktuelle samarbejde mellem Vamdrup Bibliotek og Vamdrup Kino vil der skabes et rum for kreativitet, snak, hygge, læring og underholdning - for alle Vamdrups borgere.

Projektet udspringer fra de frivillige bag Kino, som er en meget velfungerende non-profit forening, der arbejder for at fremme kulturelle formål i byen, hvor deres primære aktivitet er at drive biograf. I flere år er der arbejdet på at kunne udvide de nuværende faciliteter med

en multisal, som giver mulighed for et væld af kulturaktiviteter og i akutte tilfælde kan medvirke til at optimere biografdriften. Biblioteket har i flere år arbejdet for at understøtte lokale frivillige aktører i deres aktiviteter. De to forhold giver et solidt fundament for at etablere flere og nye partnerskaber på tværs af foreningslivet og lokalsamfundet i Vamdrup.

Aktiviteter

De nye velfærdsfunktioner vil rumme aktiviteter af og for en bred vifte af byens borgere og foreninger. Ud over alle de tilbud, som Kino i dag leverer til byen, vil mødelokaler og multisalen give muligheder for et væld af arrangementer og brugergrupper i huset.

Biblioteket holdt i 2019 en række borgermøder, hvor borgere og lokale aktører i Vamdrup blev spurgt, hvad de savner i byen. Den mest gennemgående tilbagemelding fra foreningerne var bedre lokaler at mødes i. I dag tilbyder biblioteket gratis lån af lokaler, men mødelokalet ligger på 1. sal uden adgang med elevator, hvilket desværre afholder handicappede og mange ældre fra at kunne deltage - en udfordring, som er elimineret med en rummelig elevator i det nye kulturhus.

Også byens børn og unge får deres gang i kulturhuset. Kino vil fortsat tilbyde populære filmklubber, herunder skolefilm for både elever på Vamdrup Skole og de omkringliggende landsbyers skoler. I vinteren 19/20 blev der vist 58 forestillinger for 315 børn og unge. Biblioteket samarbejder med Ungdomsskolen i Vamdrup om et koncept, hvor 'klubben' med faste intervaller flyttes til bibliotekets lokaler. Her kan de unge møde relevante (fag)personer i et uformelt læringsmiljø. Det vil optimere arrangementet, at det kan udfoldes i kulturhusets multisal, hvis dynamiske indretning vil gøre det muligt at skifte mellem foredragsformater, samtaler og afslappende hænge-ud-områder.

Den fleksible indretning i huset skaber optimale forhold for arrangementer, der lægger op til socialt samvær over en kop kaffe - hvilket

Kinos gæster ofte har manglet. Det giver mulighed for det uformelle møde mellem byens borgere, og et sted, hvor man kan søge hen for at være en del af byens puls og liv.

Målsætninger

Projektet ønsker et velfærdscenter med mødesteder og rum til udfoldelse for borgere og foreninger i Vamdrup.

Velfærdscenteret skal indeholde:

- En multisal, som kan rumme foredrag, koncerter og messe-arrangementer i smukke og hyggelige omgivelser, som byen i dag ikke kan tilbyde.
- Rum og faciliteter til at foreninger og andre lokale aktører kan mødes - både interne møder og åbne arrangementer. Vamdrup har en hal til sportsrelaterede foreninger og aktiviteter, men mangler et sted for sociale, kreative, historiske og andre foreninger. Blandt andre har Byforum, Kreativ forening, Spejderne, Kongeåens Marchforening, Teatertruppen 83, Vamdrup Skakklub, læsekredse fra byen og pædagoger fra byens børnehaver givet udtryk for, at de savner sådanne lokaler.
- Fri og lige adgang til byens sociale aktiviteter og kulturtilbud ved at tilbyde moderne handicapvenlige faciliteter.
- Rum for udstillinger, leg og uformelle møder i foyer, børneområde og cafémiljø med muligheder for kaffe, vand og hyggekroge.
- Rammer til at udfolde samarbejdet med kvalificerede ansatte som Ungdomsskolen og SSP og dermed skabe et trygt og uformelt rum for byens unge at være i og at deltage i særlige arrangementer i.
- Udbygning og styrkelse af Kino, der i 38 år har været Vamdrups kulturelle centrum og samlingssted, så husets sale fortsat kan vise alsidige film til hele Vamdrup by.
- Rammer hvor institutioner og foreninger ikke bare deler tag, men også deler visioner og arbejdsopgaver. Biblioteket skal selvfølgelig tilbyde materialer og hjælp til informationssøgning, men bibliotekets per-

sonale skal også være værter i byens hus og være med til at gøre kulturhuset til det centrale, lokale mødested.

- Rammer til at kunne udbygge samarbejdet med grupper med specialinteresser som f.eks., Ældresagen, Danske Kunsthåndværkere i Sydjylland og grupper med specielle behov som f.eks. Autistforeningen.

Innovativ samarbejdsaftale

Med en alliance mellem en frivilligt drevet biograf og et kommunalt folkebibliotek som udgangspunkt har Vores Hus et solidt fundament for lokal forankring og stabil drift. Vamdrup Kino er en velanset forening i lokalsamfundet, og har frivillige fra mange samfunds- og aldersgrupper.

Sammen med udarbejdelse af projektet har en samarbejdsaftale været en stor del af forløbet. Hvordan indgås og skabes der et godt grundlag for at en kommune og en frivillig forening kan drive et hus sammen. Her er der arbejdet med nye innovative måder at indgå samarbejder på, på tværs af det offentlige og de frivillige, så der skabes en platform, som tilgodeser de forskellige måder at interagere i huset.

Byfornyelse og andre velfærdsfunktioner Vores Hus vil være den primære velfærdsfunktion i Vamdrup bymidte, men gennem forbindelsen "Den grønne kile" og gennem en byforskønnelse med mindre nedslag er det ønsket at skabe mindre velfærdsfunktioner i det åbne rum. En byforskønnelse ved rundkørslen og arealerne her omkring vil sikre en markant opgradering af bymidten. Det nuværende bibliotek er placeret i tæt forbindelse hertil, og efter etablering af Vores Hus vil en udflytning skabe et behov for nye centrale funktioner i bygningen. Dette vil være et centralt punkt at arbejde med i et tilsagn om at deltage i forsøgsordningen med frie bymidter.

Videre af "Den grønne kile" mod sydøst ligger det tidligere stadion, som ønskes omdannet til en bypark, med stærke relationer til livet i Vores Hus og bymidten. Byparken skal rumme forskellige muligheder for velfærdsfunktioner for de private og frivillige aktører i byen. For det formelle og uformelle forenings- og byliv i Vamdrup. Fra Byparken skabes der videre forbindelse mod Kongeåstien, som er et regionalt projekt understøttet af Mærsk Fonden.

Velfærdscentret Vores Hus åbner op mod Kino Torv, og er med til at sikre byliv både inde og ude.
Visualisering: Tegnstuen Mejeriet.

Samarbejdspartnere

I 2016 blev der udarbejdet en borgerplan for Vamdrup, som med udgangspunkt i byens historie og kvaliteter angiver en retning for hele Vamdrups udvikling. Borgerplanen er udarbejdet på baggrund af en stor inddragende borgerproces, hvor Vamdrup Byforum har været en aktiv medspiller og primus motor for arbejdsgrupper og arrangementer i forløbet. Borgerplanen er et værktøj som bruges i prioritering af projekter i et samarbejde mellem de lokale aktører, Kolding Kommune og politikerne i Kolding Byråd. Borgerplanen er med sin analyse og forståelse af byen, et godt fundament i det videre arbejde med udvikling af byen. En løbende dialog og prioritering har sikret, at borgerplanen fortsat er relevant, og vil sikre at en deltagelse i forsøgsprojekt for bymidten, vil være understøttet af en større forståelse af udviklingen i Vamdrup.

Kolding Kommune er design-kommune, hvor inddragende processer er en naturlig del af projekterne. Derfor vil et af formålene i forsøgsordningen med frie bymidter være, at projektet angribes igennem en involverende og innovativ tilgang. Håbet er at skabe nye samarbejdsformer mellem de lokale aktører og Kolding Kommune. Hvordan skaber vi løsninger, som er bæredygtige på en måde, så der skabes et godt lokalt og offentligt samarbejde, der sikrer, at succesen for de initiativer, der skabes, ikke kun er afhængig af den kommunale indsats, men også af de lokales eget engagement. Derfor er det også en forudsætning, at forsøgsordningens aktiviteter skal skabe grundlaget for at træffe præcise og effektfulde beslutninger om anlæg og aktiviteter, som reelt kan forbedre borgernes tilknytning til og brug af bymidten i Vamdrup.

Udviklingen af Vamdrup bymidte og etablering af nye velfærdsfunktioner vil blive gennemført i et tæt samarbejde med de lokale aktører. Kol-

ding Kommune arbejder med en designvision, hvor integrerede processer med stor inddragelse af borgere og interessenter er en naturlig del af projekterne.

I centerbysamarbejdet er der allerede skabt gode relationer til de lokale aktører, hvilket er et stort plus for at projektet succesfuldt kan gennemføres. Vamdrup er en by med et stort antal foreninger og et stort foreningsarbejde, og der vil være et bredt samarbejde med dem alle, men der vil også være aktører, som vil spille en særlig central rolle.

Vamdrup Byforum er det borgervalgte forum, der består af lokale ildsjæle. De arbejder lokalt med projekter og aktiviteter i byen, som styrker byen identitet og indfrier nogle af de ønsker, der er i byen. Vamdrup Byforum bygger på en robust organisering, og har en god og professionel tilgang til udvikling og udførelse af projekter. Vamdrup Byforum er en tæt og fast samarbejdspartner og vil i et evt. forsøgsprojekt være repræsenteret i alle projektfaser.

Vamdrup Handelsforening arbejder målrettet for at gøre Vamdrup til en levende handels- og erhvervsby, og er en stor kontaktflade til de lokale detailhandlere og til det øvrige erhvervslev. Vamdrup Handelsforening er en vigtig aktør i styrkelse og fastholdelse af detailhandlen i byen. Vamdrup Handelsforening afholder desuden aktiviteter som Børnenes dag, Smagens dag, juletræstænding og Crazy hours, som alle tiltrækker borgere fra både Vamdrup og et stort opland.

Vamdrup Handelsforening har et tæt samarbejde med Business Kolding, som ligeledes arbejder med forretningsudvikling og styrkelse af detailhandlen. Begge aktører er vigtige i forsøgsprojektet med frie bymidter.

Velfærdsfunktionen med Vores Hus bygger på to primære aktører - Vamdrup Kino og Kolding Bibliotekerne, Vamdrup.

Vamdrup Kino er en frivillig forening, der har eksisteret siden 1983, der arbejder for at understøtte det kulturelle liv i Vamdrup. Vamdrup Kino driver den lokale biograf gennem frivillige ildsjæle. Sammen med Kolding Bibliotekerne har de set potentialet for at skabe et velfærds- hus, som base for et varieret og aktivt byliv - både det organiserede og det uorganiserede, og for folk i alle aldre. Kolding Bibliotekerne i Vamdrup har gennem flere år haft et tæt sammenarbejde med byens foreninger.

Vamdrup Kino og Kolding Bibliotekerne, Vamdrup er kerneaktører i velfærdshuset, men vil også være sparringspartnere gennem hele forløbet. For projektet skal der udarbejdes en procesplan, som ud over de primære nøg- leaktører, sikrer en bred inddragelse i byen.

Procesplanen vil også skitsere en plan for de relevante styre- og arbejdsgrupper i forhold til delprojekter.

Tydelig og let tilgængelig kommunikation vil også være et redskab til at sikre en bred for- ankring og deltagelse i omdannelsen af Vam- drup bymidte.

Projektet vil være forankret i planafdelingen ved By- og Udviklingsforvaltningen, som vil have den daglige projektledelse af forløbet. Projektlederen vil sikre de nødvendige faglige kompetencer internt/eksternt, som sikrer, at projektet kommer sikkert i mål.

Vamdrup Byforum 2022.

Finansiering

Ud fra projektstadiet lige nu er der ikke muligt at præcisere økonomien nærmere. Projektøkonomien for velfærdsfunktionen skal nærmere afstemmes og byforskønnelsestiltag skal prioriteres og skitseres. En indikation kan dog være, at hvis de afsatte beløb fordeles ligeligt mellem de 10 frie bymidter på 100 mio. kr. til fornyelse af bymidterne og 30 mio. kr. til velfærdscentre, så er det i den størrelsesorden, man forventer.

Velfærdsfunktionen med det nye hus med biograf, bibliotek, multisal og rammer for mindre foreninger er i samlet beløbsramme på ca. 15 - 20 mio. kr. Heraf er ca. 8 mio. kr. egenfinansiering fra Kolding Kommune, Vamdrup Kino bidrager med ca. 1 mio. kr. Jens Holms Biblioteksfond med 600.000 kr. og en lokal fond - Bent O. Jørgensens Fond med 5,73 mio. kr.

Kolding Kommunes fundraisingsteam påtænker at søge yderligere fonde, når de enkelte delprojekter er nærmere præciseret.

Lovgivning

På nuværende stadie er det ikke muligt at præcisere dette nærmere. Men der er overvejelser, som skal undersøges nærmere i den endelige projektbeskrivelse.

Der er overvejelser om:

- Mulighed for at fravige anlægsloftet.
- Mulighed for at fravige den gældende lovgivning ift. hvad Kolding Kommune og private aktører kan finansiere f.eks. istandsættelse og brug af funktionstomme offentlige og/eller private (erhvervs)bygninger.
- Muligheden for afprøvning af den forpligtende samarbejdsmodel Business Improvement Districts (BID's), hvor et flertal blandt lokale aktører efter en lokal afstemning kan forpligte de øvrige aktører i bymidten til at deltage i udviklingen og bidrage økonomisk til at forbedre bymidten? Kan det styrke bylivet og detailhandlen i Vamdrup?

